

En dansker krydser sit spor

SPORTSMAND Det lå ikke i kortene, at Jesper Grodal skulle være en pæn professor fra Sorstedams Dossering

Af Annette Kruhøffer
Foto: Peter Clausen

Han elsker actionprægede sportsgrene, har boet mange år i udlandet og torpederer enhver myte om, at videnskab er kedelig.

En pæn studentereksamen og en suveræn beherskelse af et surfbræt var bagagen, da han søgte ind på matematikstudiet lige efter sin gymnasietid.

"Jeg kunne godt lide de store udfordringer på studiet og jeg blev faktisk mere energisk af de mange krav," konstaterer Jesper.

Det hårde arbejde i studietiden gav bonus. Jesper fik sidste år en bevilling på mere end ni millioner kroner fra EU. Pengene skal bruges til matematisk forskning, og derfor sidder han nu og arbejder på H. C. Ørsted Institutet.

Læs side 10

Jesper Grodal har uddannet sig i udlandet gennem en del år. For to år siden besluttede han sig alligevel for at flytte tilbage til Danmark - ikke mindst fordi hans belgiske kone arbejdede her

REPARATION AF URE & SMYKKER

- Rep. af alle ure
- Eget værksted
- 30 års erfaring
- Henter/bringer

**URE
GULD
SØLV**

Finn Johanssons efft.
Østerbrogade 119 • Tlf. 3929 2525

Fernisering

Øbro Fri Skole holdt fernisering over værker produceret af børnehaveklasserne, 1., 2. og 3. klasserne.

Læs side 25

Sejr til hjemmeholdet

B93 vandt 3-0 over Slagelse i pensens kamp, der blev spillet på Østerbro Stadion.

Læs side 26

Hästens
since 1852

Hästens Superia.
-Når du vil sove rigtig godt.

Heding
Blegdamsvej 60 • 2100 København Ø
Tel: 35 37 26 00 • www.heding.dk

Tilbudet er gældende til og med 2. juni 2007

Pr. stk. 10⁰⁰

SPAR 9⁹⁵

St. Dalfour Marmelade
284 g. Flere varianter

Super Best

Østerbro
Østerfælled Torv 22
2100 København Ø

Skoda Salg & Service

- ▶ gode tilbud på Skoda
- ▶ kvalitetsservice og
- ▶ -reparation til **fornuftig pris**
- ▶ skadesservice
- ▶ FDM-attest og DAF-garanti

HE-House a/s
35 85 37 00
Rådmandsgade 68 · 2200 N/Ø
www.he-house.dk

Premium Rib-eye
2 stk xxl 600 g

89⁹⁵

Søndags-åbent
10-17

Barolo 2003
Piemonte, Italien
75 cl. ltr-pris 105,33

1 flasker 79⁰⁰

SPAR 40,-

Super Bruqszen
NRD. FRIHAVNSGADE 24

Abningstider: Hverdage kl: 8.00 - 21.00 • Lørdag kl. 8.00 - 17.00 • Søndagsåbent 10 - 17

Professor i form

PÅ TOPPEN Man behøver ikke at være en støvet bogorm for at blive professor i en alder af 33 år

Af Annette Kruhøffer
Foto: Peter Clausen

På 2. sal i Institut for Matematiske Fag er der et kontor med mange bøger og stabler af papir.

Ved skrivebordet sidder en meget ung professor i matematik, Jesper Grodal. Hans forskning i topologi – det vil sige i figurer og former – har skaffet mange penge til universitetet, og de bliver brugt til at etablere et frodigt forskningsmiljø for.

Jesper Grodal havde ikke meget andet end en god studentereksamen og et surfbræt med i bagagen, da han startede på matematikstudierne.

"Jeg var 18 år og vidste ikke, hvad jeg ville bruge mit liv på," siger Jesper ærligt.

Der blev imidlertid stillet høje krav på studiet, og det ansprede ham til at yde en solid indsats.

Da de første tre års studier skulle afsluttes med en bacheloropgave, valgte Jesper sammen med en kammerat at skrive om topologi – det område, der stadig i dag er en hovedoverskrift på Jespers faglige arbejde. Det førte til et års studieophold i Toronto – den bedste beslutning, som Jesper har truffet i sit professionelle liv.

"Vi kom dér og var stadig våde bag ørerne, mens de andre matematikere var flere år længere fremme end os. Vi måtte bare hænge på – og det var pissejovt," siger Jesper bram-

frit. De blev på alle måder behandlet som voksne mennesker og fik også et rigtigt kontor.

"Og så må man jo leve op til det," som Jesper siger.

Belgier trak ham til DK

Miljøet i Toronto var stimulerende, og Jesper vendte tilbage til Danmark med en holdbar ide til et speciale. Med et fornemt 13-tal som den afsluttende karakter, var det oplagt at overveje en regulær forskeruddannelse. Gennem netværket fra Toronto havde Jesper fået øjnene op for det frodige miljø ved MIT i Boston. Han søgte og fik et stipendium og dermed tre års uddannelse ved det prestigefyldte institut i USA.

I dag står der både Princeton, Paris og Chicago på Jespers CV. Alligevel valgte han at tage en stilling på Københavns Universitet.

"Det var egentlig min belgiske kæreste, der fik ansættelse i Danmark," fortæller Jesper Grodal. Han mødte hende på en matematikkonference i Stanford, og de talte ikke matematik!

"Forholdet mellem mænd og kvinder i mit fag gør, at kvinderne er mere end almindeligt omsværmede," siger han med et flabet grin. Hans kone, Nathalie Wahl, er dog selv en ambitiøs forsker. Først da hun fik en stilling i Chicago, hvor Jesper på dette tidspunkt arbejdede, begyndte der at komme mere alvor over deres venskab.

Da Nathalie fik en stilling på Århus Universitet, rejste de to unge mennesker frem og tilbage over Atlanten for at besøge hinanden.

"Desværre blev min mor

Jesper Grodal trives godt med at være tilbage på sit gamle institut, men han ville gerne slippe for noget af det administrative arbejde, der hører med til hans job som professor.

meget syg i denne periode, og det var svært. Mine rejser blev meget hyppige så jeg etablerede igen en tæt kontakt til Danmark, men det kostede også meget af mit overskud," fortæller Jesper.

En sofa med historie

Da Jespers mor døde i 2004, besluttede den unge matematiker at prøve på at få en ansættelse i Danmark. Med en bevilling fra Forskningsstyrelsen og den store europæiske forskningspris, EURYI på godt en million Euro, lykkedes det til fulde at finansiere både sin egen ansættelse og et antal andre forskere.

Derfor sidder Jesper i dag på et pænt men lånt kontor.

"Senere får jeg selvfølgelig et kontor selv, men det er fint at bo her i en periode, siger han og slår ud med hånden mod sofaen, som journalisten sidder i.

"Sofaen dér har for eksempel tilhørt Harald Bohr," fortæller han.

Formodentlig er det veneration for den gamle matematiker, der var bror til fysikeren Niels Bohr, som har forhindret respektfulde efterfølgere i at stoppe hul-

lerne i mahognimøblets slidte betræk. Men penge rækker heller ikke så langt, som man tror. Det har Jesper Grodal allerede erfaret.

"Der er masser af udgifter forbundet med at ansætte mennesker og administrere pengene, så de lyder af mere, end de er," siger han og ser for første gang under vores samtale lidt træt ud. Han ville gerne være fri for en del af den administration, der tager tiden fra forskning, men han er ikke i tvivl om sine mål:

"Man vil jo gerne have, at Danmark bliver verdensmester i matematik, og Københavns Universitet skal være i front," siger han.

På kort sigt har han dog et mere overskueligt mål:

"Jeg har tænkt mig at lære kite-surfing til sommer og så ... måske vil jeg lave et Copenhagen Maraton. Måske!"

ank@lokalavisenosterbro.dk

Efterskrift:

Denne artikel blev skrevet før Copenhagen Marathon den 20. maj. Jesper Grodal gennemførte løbet på 3 timer, 11 minutter og 42 sekunder.

Forklaring:

TOPOLOGI

Jesper Grodal beskæftiger sig med det speciale indenfor matematikken, der hedder topologi. Han laver grundforskning – det er den forskning, der udvider vores forståelse uden at vi på forhånd ved, hvad vi skal bruge den nye viden til.

Jesper Grodal beskriver forskellige figurer og tæller dem. Lyder det mærkeligt? Her er en forklaring:

Vi kan betragte matematikken som et sprog. I matematik kan man beskrive former og figurer med matematiske formler. Mange kan huske liniens ligning fra skoletiden, men også svære og indviklede figurer har en ligning, som beskriver dem. Selv en smuk og fyldig kvinde har sin formel. Men den vil nok være meget kompliceret.

En myre, der først kravler rundt på en badehold, og derefter kommer over på en badering vil ikke mærke forskel. For myren føles begge dele som

når vi mennesker går rundt på jordens overflade. Men for et menneske, der ser tingene udefra, vil baderingen være meget anderledes, fordi vi kan se hullet i midten. Ligegyldigt hvor meget vi prøver at trykke vores badering i form, vil vi ikke kunne lukke hullet og lave en badebold ud af den.

Både badebolden og baderingen har en formel, og formlerne er forskellige. Men de har det tilfælles, at de fortæller, hvordan badebolden eller baderingen præcis er skruet sammen. Formlen fortæller også, hvad der sker, hvis man trykker bolden eller ringen skæv – så vil den jo svuppe ud nogen steder, hvis den presses ind andre steder. Baderingens formel er sværere end badeboldens. Og hvis man laver en badering med to eller flere huller i, så bliver formlerne meget komplicerede.

I andre videnskaber som for eksempel økonomi eller forsikringsvidenskab laver man modeller af virkeligheden. Danmarks økonomi kan ikke sammenlignes med en badebold, men den kan måske sammenlignes med en badering med mange huller. Og hvis det er tilfældet, så kan man bruge formlerne for baderingen til at finde ud af, hvordan økonomien vil udvikle sig, hvis man trykker hér eller presser dér.

Spring ud som dig...

**Hvad driver dig?
Hvad holder dig tilbage?
Hvad bestemmer din livskvalitet?**

Tema aften Torsdag d. 07-06 kl. 18-20.30

Oplev et par energifulde timer med to af Østerbro's lokale coaches. Få redskaber og ny indsigt, luk op for nye muligheder, tag et første skridt...
- så der bliver meget mere af dig i dit liv...

Groth & Groth
Classensgade 31, kld.

Pris 75,- kr. pr deltager

Tilmelding inden 01-06
Begrænset deltager antal

www.groth-groth.dk tlf. 70 27 20 06

- fra halvhjertet deltagelse til rødglødende engagement

Anita Jørgensen

**Spar op til din pension.
Udnyt friværdien i din andelsbolig**

Ring og aftal tid på 35 29 31 48

Nordea